

Offeranden op het altaar van Amor en Venus (onder ps. Ko Cassandra)

Jacob van Lennep

bron

Jacob van Lennep, *Offeranden op het altaar van Amor en Venus (onder ps. Ko Cassandra)*. [J.H. Moesman, Tull en 't Waal 1987]

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/lenn006offe01_01/colofon.php

© 2017 dbnl

Offeranden op het altaar van AMOR en VENUS door Ko Cassandra

voorzang**aan alle schoonen****koor**

Lieve schoonen! frissche rozen!
Pralend in uw' lentetijd!
Immer duur' ons minnekozen:
U zij aller lied gewijd!

solo

Dat uw rijk fluweele lokken,
Glanzend als de Kaapsche wijn,
Zwart als git, of wit als vlokken,
Altijd zegepralend zijn!
Worden steeds uw tandjes reiner,
En uw rozekoontjes rood!
Uwe lieve voetjes kleiner,
En uw laghende oogjes groot!

Blijven ook uw' poez'le dijtes,
Even mollig, even zacht!

*'t Is zoo prettig voor de bijtjes,
 Die ge in 't heiligdom verwacht!
 Wordt steeds teerder! wordt steeds schooner!
 Wordt steeds liever dóór en dóór!
 Spiegelt elken aardbewonder,
 Al den glans der houri's voor!*

*Neem' uw teeder wierookvaatje,
 Steeds in schoon, als 't roosje, toe!
 Komt een bijtjen in zijn gaatje,
 't Sluit' zich dan, als 't roosje, toe...
 't Bijtje huist dan in een woning,
 Als gevoerd met hermelijn;
 En het eet en drinkt daar honing,
 En het schenkt er witte wijn!*

koor

*Lieve schoonen! frissche bloemen,
 Dat alzoo, bij liefde en pret,
 d'Aarde zich teregt mag noemen:
 t Paradijs van Mahomet!*

het hompel pompel spel

Triolet.

'Laat ons eens hompelpompelen!'
Vroeg Willem aan zijn' bruid;--
'Wat,' lachte 't meisje luid:
'Wat voeren wij dan uit?...'
'Wel,' sprak de looze guit:
'k Zou d'eêlste huw'lijsbuit,
Dan stoeijend overromplen...
Want voor den lieven hompel,
Dien gij bezit, mijn bruid!
Leeft, gloeit en springt mijn pompel!'
'Kom,' zei zij: 'o karnuit!
Laat dan uw pompel dompelen,
En leer mij 't hompelpompelen!'

ad Rem

'Mijn schoone, lieve Griet!
Ach, kon 'k mijn liefdevuur toch eenmaal bij u dooven!...'
'Wel, domme Jan! maak zoo'n spektakel niet...
Kom maar eens even boven!!...'

geen fout

*'Foei, Koosje!' sprak de tante:
 'Wat hebt gij met Charante,
 Een' groote fout begaan!...'
 'Neen,' zei de bloem der meisjes:
 '(Probeer het zelf maar reisjes!)
 Hij heeft het goed gedaan!'*

Jantje en het pruikje

*Jantje zag een pruikje hangen,
 Als een' kosterspruik zoo groot;
 't Scheen dat Jantje het woû plukken,
 Schoon zijn nichtje 't hem verbood..
 'Hier is,' zei hij, 'noch mijn vader,
 Noch mijn moeder die het ziet,
 Aan een' pruik, zoo rijk beladen,
 Schaadt een enkel plukje niet!...
 Maar -- ik wil voorzigtig wezen
 En niet plukken.... ik loop heen!...
 Zou 'k aan een familie-pruikje
 Mij vergrijpen willen, -- neen!'*

*Voort ging Jantje; doch zijn nichtje,
 Dat, heel stil, geluisterd had,
 Hield hem bij het heengaan tegen,
 Vooraan op zijn middelpad...
 'Braaf zoo, Jantje! sprak nu nichtje:
 'Voor uw deugd, mijn hartedief!
 Moogt ge thans het pruikje plukken...
 Nu heeft nicht haar Jantje lief!...'*
*Nichtje ging nu ras aan 't schudden,
 Jantje merkte 't schielijk op,
 En op 't zoo aanvallig pruikje,
 Liep hij aan als in galop!...*

onnoozelheid

Tante.

*Hoe durft gij d'oogen op te slaan!...
 Foei, Rika! wat hebt gij gedaan!...*

Nicht.

*Och Tantelief! geloof mij vrij:
 Ik doe het nooit, maar Willem doet het mij!...*

een voldane wissel

.... 'k Zweer 't u bij d' onschuld van mijn vrouw!' sprak heer van Klooten
 Tot eenen vriend, met wien hij ruzie had; --
 'Och!' antwoordde die vriend hem plat:
 'De waarde van dien eed heb 'k gist'ren pas genoten!..'

de liefde is blind

'De liefde is blind!' dus luidt de leer der Goden...
 Waarom?... Wel, Liefde heeft alleen gevoel van nooden;
 Volgaarne derft zij 't schaamt'loos licht,
 Daar zij het liefst des nachts haar meesterwerk verrigt!...

twee merkwaardige dingen

Het opperhoofd van 't Prikken-Eiland
 Heet: Koning Paal,
 En zijn gebrukte gemalinne:
 De schoone Ovaal.
 Soms is de koning stijf en koppig
 Ja, wild daarbij,
 Doch ras maakt hem zijn lief ovaaltje
 Weêr zacht als zij.

*Twee dingen zijn van hen merkwaardig:
 De Vorst krimpt in,
 Terwijl allengs de grootte toeneemt
 Der koningin.
 Het andere is, dat, wen de koning,
 Wordt zwak en oud,
 Hij zijn beminde Koninginne,
 Nooit weër aanschouwt.*

naauwgezette pligsbetrachting

*Een' Gouvernante sprak eens tot haar kweekeling,
 (Een schalk van omstreeks veertien jaren):
 'Kom, Frans! herhaal nog eens die vorige oefening
 Uit de Grammatica; -- kom, blijf zoo suf niet staren;
 Daarvoor heb ik aan u niet zooveel zorg gewijd...
 Kom, toon eens dat ge een mannetje zijt!'*

*En zie, (ei, welke maagd zal hierbij niet verbleeken!)
 Naauw hoorde Frans die woorden spreken,
 Of hij had fluks zijn broekjen afgestreken...*

eene opmerking

*Een hennetjen en een haantjen,
Een vaatjen en een kraantjen,
Een schuitjen en een mast,
Een verwpotje en een kwast,
Een tuitjen en een kannetjen,
Een vrouwtjen en een mannetjen,
Zijn dingen die, voorwaar!
Wél passen bij malkaâr!...*

vrome wensch

*'k Wou dat ik duizend vrouwen had!' sprak Peter tot Katrijn;-
'Hé, ja!' zei hierop d'ander vaardig:
'Want zie, met jou er bij, dan zouden het, heel aardig,
Steeds duizend maagden met een trouw bewaker zijn!...'*

onschuldig tijdverdrijf

*'Wel, man! wat deedt gij toch op 't Water bij Kato?...
Gij bleeft zoo lang bij haar;- ge weet, ik kén je, Koo!..' '
'Mijn goede Griet' sprak Koo, 'uw kommer zij niet groot;
Wij keken naar een' mast, die heenvoêr naar Buiksloot!...'*

het vinkje

*'Mijn Lise, 'k heb een vinkje;
 Ei, plaats het in uw kooi!...
 Dáárin slechts wil het fluiten,
 Maar 't slaat dan, ó zoo mooi!'
 En lagchend gaf het meisje,
 Fiat op deze beê,
 En 't vinkje sloeg zoo lustig,
 Als ooit een vinkje deê!...
 Daar riep de maagd: 'Uw vinkje
 'Heeft wel een téer bestaan,
 Wijl het, na luttel slagen,
 Reeds moet aan 't spuwen gaan!'*

levend bewijsstuk

Daan.
*O, kon ik van mijn' liefde u een bewijsstuk geven,
 Dat aantoonst hoe zij nooit, neen! nimmer zal vergaan!...*

Marie.
*Wel, dat behoeft niet, lieve Daan!
 Het is mij toch, als voel 'k zoo 'n stuk reeds in mij leven.*

les in de natuurkunde

*'Hé, Tante! neem niet kwalijk, maar
Ik zag toevallig, bij 't gaan slapen,
Uw katjen, en hoe wonderbaar
En ijs'lijk groot dat is geschapen.
Mijn poesjen is daarbij, gij kunt er wis op aan,
Gelijk een meertje naast den grooten Oceaan!...'*

*'Mijn lieve kind, laat u niet bangen...
Welligt zal eens uw poesje tienmaal groter zijn,
Wanneer het, even als het mijn'
Zoovele muisjes heeft gevangen!'*

gepast antwoord

Rose.
*Frans, ge maakt misbruik van 't vertrouwen!
Ik raad u aan u intehouën...*

Frans.
*Is 't dan zóó goed, mijn engelín?
Thans houd ik het precies er in...*

Bruid.

*Zeg Jan, vertel mij eens ronduit,
Wat het toch eigenlijk beduidt,
Dat men in 't huwelijk slechts zes weken,
Een wittebroodje zaam mag breken?*

Bruigom.

*Och, lieve meid! in 't echtlijk bed,
Wordt in die eerste huw'lijksstunden,
Het Wittebrood al ras verslonden,
En dan begint men aan 't Banket...
Maar dat's een kost, die vele magen,
Slechts nu en dan gerust verdragen...*

Bruid.

*Nu Jan, dan is mijn vrees heel groot,
Dat wij, door veel vooraf te eten,
Het allerkostlijk wittebrood,
Al lang reeds hebben opgegeten!*

om de aardigheid

*'Eilieve Lise!' vroeg Jeroen:
 'Kom, willen wij het thans eens doen?'
 'Foei!' sprák de maagd: 'hoe menigkeeren
 Ben ik verpligt u afteweren!...
 Gij schijnt mijn' deugd zeer weinig te eeren!...
 Doch,' (mèt gaf zij den knaap een zoen)
 'Beloofst ge mij die niet te deren,
 Dan moogt ge 't eventjes probeeren...'
 'Nu,' zei Jeroen: 'mijn lieve meid!
 'k Wou 't ook maar doen om d'aardigheid!...'*

kinderachtige eed

*'k Zweer 't bij mijn' eer als man', sprak Peter tot zijn' gade,
 'Dat ik geen drank meer drink, dan zuiv're limonade!...'
 'Och,' riep zijn' vrouw, 'gij kiest een' eed u wél ter stade!...
 Want zie, uw mann'lijkheid beduidt
 In mijn oog evenveel als een gebersten fluit:
 Men haalt toch uit zoo'n ding geen enk'len toon meer uit!...'*

haanzuchtige wensch

'Wel, wenscht gij nu nog méér, mijn Jaan?'
Vroeg Doris aan zijn echtgenootje:
'Ick heb't toch driemaal weêr gedaan,
Ten spijt van 's Doctors raad en 't pootje'...
'Ja, mogt ik wenschen,' sprak Margootje,
'Dan wenschte ik, dat gij wierdt een menschelijke haan...
Een haan toch neemt zijn kip wel twintigmaal in't ootje!...'

een legaat

'Och, wat onheil, mijn confrater!
Gist'ren viel mijn Jans in 't water,
En fluks nam haar d'ebbe meê,
Tot, wie weet hoever in zee!...
Al haar mooiste kostbaarheden
Had mijn' engel aan haar leden...
Niets van waarde liet zij thuis'
'Beste vriend! gij hebt abuis,
't Schoonste dat meisjes ooit bezaten:
d'Onschuld heeft zij thuis gelaten!...'

Toen ik van Drukkerij Van Rossum te Utrecht een loden zetletter kreeg, de Lithografia Kräftig uit 1913, van de Bauersche Giesserei, een letter waarvan de vorm uit de vorige eeuw dateert, begreep ik dat ik daarmee een 19e eeuws boekje moest gaan maken. De Libra nam ik voor de kopjes.

Voor de tekst mocht ik een keuze maken uit een uitzonderlijk boek dat Marita Mathijssen mij bezorgde. Het werd in 1859 in Amsterdam uitgegeven bij Mulder II. Er is nog slechts één exemplaar van bekend in een buitenlandse bibliotheek. Volgens een aanwijzing in het blad Asmodée zouden deze verzen van Jacob van Lennep zijn.

Voor het omslag nam ik sitspapier en etiketjes, nog uit de winkel van mijn grootmoeder, en voor het binnenwerk voor 50 exemplaren gelinieerd Van Gelder papier en voor 50 stuks handgeschept 19e eeuws papier (genummerd van 1 tot 50 resp. van 51 tot 100). Het prentje tegenover de titel werd door mijn vader, volgens het 'Van de Weijer procédé overgenomen uit een boekje van die dagen. De tekst werd door mij gezet en gedrukt door Johan de Zoete op zijn pers in Utrecht.

Dit is no 28 J. H. Moesman, Tull en 't Waal, Mei 1987.

binnenkant achterplat

Erratum.

In het gedicht 'Het Hompel Pompel Spel' op pag. 5 in regel 8, voor 'huw'lijsbuit' te lezen: 'huw'lijksbuit'.